

Nr 177.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till statens provningsanstalt.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkterna 30 och 31) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna dels till Statens provningsanstalt: Avlöningar ett förslagsanslag av 891 100 kronor, dels ock till Statens provningsanstalt: Omkostnader ett förslagsanslag av 137 500 kronor.

Sedermere har Kungl. Maj:t i propositionen nr 254, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 25 april 1947, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för statens provningsanstalt, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels till Statens provningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 772 500 kronor, dels till Statens provningsanstalt: Omkostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 137 500 kronor, dels ock till Statens provningsanstalt: Viss utrustning för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 43 000 kronor.

Vid anmälan av statens provningsanstalts avlöningsanslag i 1946 års statsverksproposition, tionde huvudtiteln, förklarade sig dåvarande departementschefen förhindrad att till närmare prövning upptaga de förslag till personaländringar vid anstalten, som dess styrelse framlagt i sin petitaskrivelse för budgetåret 1946/47. Han hänvisade därvid till pågående utredningar, dels rörande den statliga provningsverksamhetens organisation, dels beträffande statliga befattningshavares anställnings- och avlöningsförmåner.

Frågan om den statliga provningsverksamhetens organisation är fortfarande under utredning. Emellertid har departementschefen ansett sig redan nu kunna konstatera, att de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, icke komme att medföra någon minskning av statens provningsanstalts arbetsvolym, men sannolikt icke heller någon mera betydande ökning därav. Även om en sådan ökning på lång sikt kunde väntas av andra anledningar, ansåge departementschefen sig kunna räkna med att verksamheten vid anstalten under det kommande budgetåret i stort sett komme att fortgå i oförändrad omfattning. Den omständigheten att frågan om den statliga prov-

ningsverksamhetens framtida organisation ännu vore olöst syntes departementschefen icke längre kunna åberopas som skäl för att ånyo uppskjuta ett ställningstagande till de nu aktuella personalfrågorna vid statens provningsanstalt.

Alltjämt pågå emellertid utredningar, bland annat av 1944 års personalutredning, vilka beröra anställnings- och avlöningsförhållandena för viss del av anstaltens personal. Av denna anledning har departementschefen ansett sig nödsakad att föreslå, att prövningen av frågorna om en ordnad befordringsgång för anstaltens lägre ingenjörspersonal samt för dess laboratoriebiträden och provberedare ävensom vissa med den lägre ingenjörspersonalens anställningsförhållanden sammanhängande befodringsfrågor ställdes på framtiden liksom även av anstaltsstyrelsen väckt fråga om inrättande av en ny kontoristbefattning i lönegraden A 9.

Vad angår avdelningschefsbefattningarna har departementschefen icke kunnat finna, att de vore av sådan natur, att det kunde vara motiverat att, såsom styrelsen föreslagit, överföra dem från A- till C-plan. Ej heller vore departementschefen för närvarande beredd att förorda uppflyttning av dessa befattningar i högre lönegrad.

Departementschefen har tillstyrkt, att fyra ordinarie befattningar såsom förste avdelningsingenjör i 24 lönegraden med bibehållen tjänstebestämmelse uppflyttas till lönegraden A 26 samt att en extra ordinarie förste avdelningsingenjörsbefattning i lönegraden Eo 24 överflyttas till ordinarie stat i 26 lönegraden av löneplan A. Däremot har departementschefen icke funnit tillräckliga skäl för bifall till ett av styrelsen framlagt förslag om inrättande av en ny befattning såsom förste avdelningsingenjör i lönegraden Eo 24.

Ehuru departementschefen icke varit beredd att nu närmare pröva av styrelsen framställt förslag om en ordnad befodringsgång för den lägre ingenjörspersonalen, har den pågående utredningen icke syntes departementschefen böra lägga hinder i vägen för inrättande av tre föreslagna ingenjörsbefattningar i 20 lönegraden. Dessa befattningar syntes dock tills vidare böra inrättas såsom extra ordinarie. I samband härmed syntes en befattning i lönegraden Eo 17 och två i lönegraden Eo 15 böra indragas.

I likhet med allmänna lönenämnden har departementschefen vidare funnit anledning föreligga att inrätta två extra ordinarie befattningar i lönegraden Eo 18 för att bereda skälig avlöningsförstärkning åt innehavarna av befattningarna såsom assistent och förste verkmästare i lönegraden A 15. Departementschefen förutsatte därvid, att vikarier icke komme att förordnas å sistnämnda båda befattningar.

Moderniseringen av utrustningen vid anstaltens mekaniska avdelning har nu fortskridit så långt, att en för avdelningen avsedd instrumentmakarbefattning ansetts böra inrättas. Befattningen syntes departementschefen böra placeras i 10 lönegraden och tills vidare erhålla extra ordinarie karaktär.

Av styrelsen framställd begäran om uppflyttning i lönegraden Eo 12 såsom expeditionsföreståndare av en befattning såsom laboratoriebiträde i lönegraden Eo 7 har departementschefen ansett sig så till vida böra tillstyrka,

som han förordat, att sistnämnda befattning utbytes mot en extra ordinarie kansliskrivarebefattning i lönegraden Eo 11.

I fråga om provberedarbefattningarna syntes departementschefen nu ingen annan ändring böra vidtagas, än att två dylika befattningar uppflyttas från lönegraden Eo 7 till lönegraden Eo 8.

Departementschefen har förklarat sig dela allmänna lönenämndens och riksräkenskapsverkets åsikt att befattningen såsom kassör och räkenskapsförare i lönegraden A 20 bör omändras till en kamrerarbefattning i lönegraden A 22.

Beträffande övrig personal vid kansliavdelningen har departementschefen förordat, att en ny kanslibiträdesbefattning i lönegraden A 7 inrättas och en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden A 4 uppflyttas till kanslibiträdesbefattning i lönegraden A 7.

I likhet med statskontoret och allmänna lönenämnden har departementschefen icke funnit, att tillräckliga skäl blivit anförda för ett av styrelsen framlagt förslag om uppflyttning av expeditionsvaktsbefattningen i lönegraden A 6 till befattning såsom förste expeditionsvakt i lönegraden A 7.

Vid bifall till vad departementschefen förordat skulle den i avlöningsskaten ingående posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän behöva uppföras med 328 000 kronor (nu 215 500 kronor). Av kostnadsökningen belöpa 100 200 kronor på den allmänna löneregleringen.

Posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal skulle upptagas med 228 000 kronor (nu 131 300 kronor). Av kostnadsökningen belöpa 81 000 kronor på löneregleringen.

Posten till avlöningar till tillfälliga biträden har föreslagits skola upptagas till 182 000 kronor (nu 162 000 kronor) och posten till rörligt tillägg till 33 300 kronor (nu 50 000 kronor). Till arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, har liksom för innevarande budgetår föreslagits skola upptagas en post å 1 200 kronor.

Departementschefen har biträtt förslag av anstaltsstyrelsen om höjning med 5 000 kronor av den under omkostnadsanslaget upptagna anslagsposten till reseersättningar. Anslaget borde följaktligen beräknas till 137 500 kronor.

En förbättring av belysningen i provningsanstaltens lokaler har ansetts erforderlig. Därvid ha lysämnesrör föreslagits skola komma till användning. För ändamålet syntes departementschefen i enlighet med styrelsens beräkningar ett belopp av 40 000 kronor bliva erforderligt. Även begärd installation av ett aggregat för tillförsel av förvärmad friskluft till anstaltens snickarverkstad har departementschefen ansett böra komma till utförande. Enligt den verkställda kostnadsberäkningen borde för ändamålet avses ett belopp av 3 000 kronor. För tillgodoseende av dessa båda anslagsbehov syntes å riksstaten för budgetåret 1947/48 under tionde huvudtiteln böra upptagas ett reservationsanslag av 43 000 kronor, betecknat Statens provningsanstalt: Viss utrustning.

Ehuru den statliga provningsverksamhetens organisation fortfarande är under utredning har departementschefen, som ansett sig kunna konstatera, att de förslag, vartill utredningen kan föranleda, icke komma att medföra någon minskning av statens provningsanstalts arbetsvolym, men sannolikt icke heller någon mera betydande ökning därav, förordat att ställning redan nu tages till vissa aktuella personalfrågor vid anstalten. Beträffande ordinarie befattningshavare innebär förevarande förslag, att fyra ordinarie befattningar såsom förste avdelningsingenjör i 24 lönegraden med bibehållen tjänstebenämning uppflyttas till lönegraden A 26, att en extra ordinarie förste avdelningsingenjörsbefattning i lönegraden Eo 24 överflyttas till ordinarie stat i lönegraden A 26, att befattningen såsom kassör och räkenskapsförare i lönegraden A 20 omändras till en kamrerarbefattning i lönegraden A 22, att en ny kanslibiträdesbefattning i lönegraden A 7 inrättas samt att en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden A 4 uppflyttas till kanslibiträdesbefattning i lönegraden A 7. Utskottet har ansett sig kunna tillstyrka förslaget i denna del.

Med hänsyn till alltjämt pågående utredningar, vilka beröra anställnings- och avlöningsförhållandena för viss del av anstaltens personal, har departementschefen ansett sig nödsakad föreslå, att prövningen av vissa av anstaltsstyrelsen framställda förslag, bland annat om inrättande av en ny kontoristbefattning i lönegraden A 9, ställs på framtiden. Innehavaren av denna kontoristbefattning skulle bland annat sköta anstaltens korrespondens på engelska, franska och tyska, föra intygsjournal samt kortregister över uppdragsgivare och därjämte omhänderhava anstaltens bibliotek, vilka arbetsuppgifter nu fullgöras av ett extra ordinarie kanslibitråde i 7 lönegraden. Enligt vad utskottet under hand inhämtat har departementschefens ställningstagande i denna personalfråga dikterats av hänsyn till pågående utredning angående anställningsförhållandena för viss biträdespersonal i statens tjänst, som befarats skola föregripas genom ett beslut om uppförande av ifrågasvarande tjänst i lönegraden A 9. Såvitt emellertid utskottet kan bedöma med ledning av de vidare upplysningar utskottet inhämtat, synes ett sådant föregripande icke behöva befaras genom att tjänsten i fråga uppföres i nämnda lönegrad. Med hänsyn härtill och då de angivna arbetsuppgifterna synas utskottet motivera att desamma fullgöras av kontorist i lönegraden A 9 förordar utskottet att en dylik befattning inrättas vid provningsanstalten i utbyte mot en extra ordinarie kanslibiträdesbefattning i 7 lönegraden.

Vad departementschefen i övrigt anfört rörande personaluppsättningen vid anstalten har icke givit utskottet anledning till erinran.

Den av departementschefen verkställda beräkningen av avlöningsanslaget kan av utskottet godtagas med den jämkningen, att ordinarieposten med hänsyn till utskottets förslag om inrättande av en kontoristbefattning i lönegraden A 9 höjes till 333 500 kronor samt att icke-ordinarieposten i anledning av den i anslutning härtill förutsatta indragningen av en extra ordinarie kanslibiträdesbefattning i lönegraden Eo 7 minskas till 223 000 kronor. Anslaget slutsumma skulle härvid komma att uppgå till 773 000 kronor.

Departementschefens förslag beträffande omkostnadsanslaget har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet har ansett sig böra tillstyrka, att de föreslagna förbättringarna av belysningen i provningsanstaltens lokaler och av ventilationen i anstaltens snickarverkstad komma till utförande, och har intet att erinra mot den för ändamålet äskade medelsanvisningen.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens provningsanstalt, som betingas av vad utskottet i det föregående anförte;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	333 500
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	223 000
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förlagsvis</i>	»	182 000
5. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	33 300

Summa kronor 773 000;

c) för budgetåret 1947/48 under tionde huvudtiteln anvisa

1) till *Statens provningsanstalt: Avlöningar* ett förslagsanslag av 773 000 kronor;

2) till *Statens provningsanstalt: Omkostnader* ett förslagsanslag av 137 500 kronor;

3) till *Statens provningsanstalt: Viss utrustning* ett reservationsanslag av 43 000 kronor.

Stockholm den 13 juni 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 178.